

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Offenduntur quoque stipites & saxa scandalorum, mundus enim totus in malo ligno est positus. 1. Joh. 5. v. 19. Sap. 4. v. 12.

Quisquis igitur potest, removeat, abiciat, & amoliat offendicula, & iter faciat ei, qui vehitur cum suavitate; Dominus nomen illi, Psal. 68. v. 5.

III. *Teipsum despicere.* Johannis Baptista insignis, sanctus & excellens vir fuit, de quo tunc Esaias, tunc Malachias in V. T. prædixerunt, Esa. 40. v. 3. Mal. 3. v. 1. Archangelus Gabriel nativitatem ejus annuntiaverat, quod ex Zacharia & Elisabetha senibus & effætis nascendus foret, Luc. 1. v. 23. ipse egregiis donis à Deo ornatus, vitam duram agebat, unde quilibet ferè in opinione erat, ipsum Messiam esse: præterea ipse Christus præclaro hoc testimonio eum ornaverat, quod plus esset, quàm Propheta, imò maximus inter natos mulierum, Matth. 17. v. 9. 11. Verùm propterea non effertur, sed ex modesta animi humilitate ad pedes Christi se dejicit, non dignum se asserens, qui solvat corrigiam calceamenti ejus.

Hoc exemplum omnes, quos Deus super alios evertit, & præclaris donis ornavit,

intuerti debent, ne arrogantiùs de se sentiãt, quàm oportet, Rom. 12. v. 3. Sir. 3. v. 19. 20.

Cum Moses descenderet de monte Sinai, & experiretur, quod splenderet cutis faciei suæ, velamen posuit super faciem suam, Exod. 34. v. 29. Quod si talibus à Deo instructus es donis, quæ splendorem de se præbent, quæ alios in admirationem rapiunt, noli propterea superbire: sed velamine humilitatis contege te, & alios superiores teipso arbitrare, Phil. 2. v. 3. Si humilis es, quisquis es, magnus es. Fluenta gratiæ deorsum, non sursum fluunt. Qui vilis sibi, Deo magnus, qui sibi placet, Deo displicet. 1. Petr. 5. v. 5.

Exempla humilitatis exaltatæ sunt, Ruth, Ruth. 2. v. 13. David, 1. Sam. 16. v. 12. Esther, c. 2. v. 15.

Semper igitur humilitatem vobis commẽdatam habeatis. Cogitas magnam constituere fabricam celsitudinis, de fundamento prius cogita humilitatis, ait Augustinus. Humilem spiritu suscipiet gloria, Prov. 29. v. 23. nempe Regnum decoris & diadema speciei, Sap. 5. v. 17. Id nobis Deus largiatur, per & propter Christum, Amen.

IN FESTO NATIVITATIS CHRISTI.

Evangelium Luc. 2. v. 1 - 15.

EXORDIUM.

TRia saltem exempla in sacris occurrunt, quæ Magnatum Natales solenniter celebratas, memorant; qui tamẽ aliis parùm gaudii attulerunt, sed potiùs in luctum & squalorẽ eosdem conjeecerunt.

Cum enim Pharaon Natalem diem ageret, pistorum princeps vita privatus & in pa-

tibulo suspensus est, Genes. 40. vers. 22. Antiochus quoque Syriæ Rex, in die Natalis sui Judæis multa mala intulit, eosdemque cum amarâ necessitate ad sacrificia gentilium duxit, 2. Maec. 6. v. 7.

Quantæ Herodes Rex Tragediæ autor fuerit Natali suo, id Johannes Baptista, qui instin-

inftinctu Herodiadis in carcere decollatus eft, comperit, Matth. 14. v. 8. feq.

Aft hodie Vos mei! Natalem Regis Regum & Domini Dominantiũ celebramus: qui quidem Diabolis in inferno terribilis & nocivus: nobis verò hominibus plenus folatii & lætabilis eft. Nam Filius hominis nõ venit animas perdere, fed falvare, Luc. 9. 56.

Agite Dilecti! gratia magna eft, quæ hac die omnibus hominibus apparuit, Tit. 2. 11. idcirco absq; ulteriori præambulo vifurifumus

I. Triplicem Querelam.

II. Triplicem Medelam.

III. Triplicem Cautelam. JJ.

Exegefts.

Vetus & tritũ Proverbium eft: *Quando duplicantur lateres, venit Moſes.* Eadem rerum facies fuit, ubi Servator noſter natus eft: Sceptrum de Judã ablatum erat, ut Jacob prædixerat, Gen. 49. 10. h. e. Judæi nõ proprio gaudebant Rege, fed ſub imperio Rom. Imper. erant, qui Cyrenium ſive Quirinium Præſidem, & Herodem Tetrarchã conſtituerat, quibus loco Cæſaris ſubjecti eſſe cogebantur: hinc Evãgelifta in ipſo Evangelii exordio: Exiit edictum à Cæſare Auguſto, ut deſcriberetur univerſus orbis,

Quærela proponit

I. *Cæſaream Orbis deſcriptionem*, ab Auguſto factam. Magnã enim potentiã ille valebat, qui Aſiam, Arabiam, Indiam, Italiam, Hiſpaniam, Græciam, Perſiam, & alias Provincias ſibi ſubjugarat, ubiq; milites præſidiarios habuit, qui magnos ſumptos requirebant, & quia univerſo Imperio in emolumentum ceſſit, indicto cenſu, ſingulorum auxilia requiſivit.

Hoc quidem non ſimpliciter improbandum eſt, ſiquidẽ Magiſtratui non illicitum,

veſtigalia & tributa ſubditis imponere, juxta illud: Cui tributum, tributũ, Rom. 13. 7. Verũ moderamen tamen adhibendum, ne ita oves tondeant, ut easdem ſimul deglubant: Panis egentium, vita pauperum eſt; qui defraudat illum, homo ſanguinis eſt, Sir. 34. v. 25.

Cæſar Auguſtus hanc deſcriptionem incepit, prima enim erat: Sed nec ultima eadem fuit, quin potius ita continuatum eſt, magisque exaggeratum: ſiquidem Nero omnem lapidem movit, ne cui quid ſuper-eſſet. Veſpaſianus quoque de Cloacis veſtigal exegit, & Tito filio id ei exprobrante quod eſſet lucrum ſordidum, pecuniam inde corraſum natibus ejus admovit, dicens: Lucri bonus odor ex te quãlibet.

Idem hodie tenus evenire amat. Quando enim Magnates exactionibus delectantur, facile inveniuntur, qui oleum igni infundant, & media, quibus ſubditi argento emungantur, ſuppeditant. Exemplum legimus, 1. Macc. 10. v. 29. ubi variæ tributorũ ſpecies deſcribuntur. Mentio enim ibi fit 1. tributorum, 2. pretii ſalis, 3. coronarum, 4. tertiarum ſeminis, 5. dimidiæ partis fructus ligni, 6. decimarum, Ita & hodie exactionum hujusmodi modus ferè nullus eſt, ubi ſemper alter alterum, cupiditate lucri incenſus, exſuperare geſtit. Sed & maledictio juſta conſequitur, ut ex iniquis hiſce uſuris, tenue lucrum ad exactores hujusmodi perveniat, Mal. 3. v. 5. Hinc graviter conqueritur Deus: Audite Principes Jacob &c. Mich. 3. v. 1. ſeqq.

II. *Davidicæ ſtirpis exinanitionem*, quæ ex priſtino ſplendore dejecta ad Joſephum fabrum lignarium, & Mariam inopem ancillam, tempore Auguſti Cæſaris deve-